

Handläggare
Katja Hatschek
Telefon: 08-50833607**Till**
Utbildningsnämnden
2026-10-22

Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds 2026:19)

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2026/924

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av remissen

Kommunstyrelsen har remitterat promemorian ”Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds 2026:19)” till utbildningsnämnden för yttrande.

Utredaren föreslår ändringar i 8 kap. 5 § och 14 kap. 5 § skollagen (2010:800). Ändringarna innebär att barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen ska erbjudas förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i den omfattning som behövs för att föräldern fullt ut ska kunna delta i anvisade aktiviteter. Förslaget innebär också att deltagande i aktiviteter enligt socialtjänstlagen ska likställas med förvärvsarbete och studier vid bedömningen av rätten till förskola och fritidshem.

Utredaren föreslår vidare att författningsändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2027. Den ändrade skyldigheten att erbjuda förskola ska tillämpas första gången den 1 september 2027 och den ändrade skyldigheten att erbjuda fritidshem ska tillämpas första gången höstterminen 2027.

Beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 12 oktober 2026. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 14 oktober 2026.

Förvaltningens synpunkter

Sammanfattning av synpunkter

Förvaltningen tillstyrker förslaget i promemorian och bedömer att det bidrar till att barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav får tillgång till förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg i den omfattning som krävs för att föräldrarna ska kunna delta i anvisade aktiviteter.

Ställningstaganden

Utbildningsförvaltningen tillstyrker förslaget i promemorian och har inga ytterligare synpunkter på förslaget om ikraftträdande.

4.1 Barn till föräldrar som deltar i aktivitet ska erbjudas utökad tid i barnomsorg

Förvaltningen tillstyrker förslaget.

Utredaren förslår att ett barn, vars förälder omfattas av ett aktivitetskrav, ska erbjudas förskola och fritidshem i den omfattning som det behövs med hänsyn till att föräldern fullt ut ska kunna delta i anvisade aktiviteter.

Förvaltningen instämmer i bedömningen att deltagande i aktiviteter som anvisats enligt socialtjänstlagen bör likställas med förvärvsarbete och studier vid tillämpningen av bestämmelserna om förskola och fritidshem. Förvaltningen håller också med om att förslaget skapar bättre förutsättningar för att aktivitetskravet ska kunna genomföras samtidigt som barn får tillgång till mer utbildning samt den tillsyn och omsorg som behövs.

6 Ikraftträdande

Förvaltningen tillstyrker förslaget.

Utredaren föreslår att ändringarna i skollagen ska träda i kraft den 1 juli 2027. Den ändrade skyldigheten att erbjuda förskola ska tillämpas första gången den 1 september 2027 och den ändrade skyldigheten att erbjuda fritidshem ska tillämpas första gången höstterminen 2027.

Ekonomiska konsekvenser

I avsnitt 7.2 i promemorian redovisar utredaren förslagets ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Utredaren bedömer att förslaget medför ett ökat behov av förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg och ett ökat antal deltagare i aktiviteter enligt socialtjänstlagen. Vidare gör utredaren bedömningen att de ökade kostnaderna täcks av de medel som redan fördelats till kommunerna.

Förvaltningen delar utredarens bedömningar vad gäller den verksamhet som nämnden ansvarar för (fritidshem) och kan inte se att förslaget medför några större ekonomiska konsekvenser utöver det som beskrivs ovan.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds 2026:19)